Dosarul: nr.2r-3045/24(2-19202867-02-2r-29112024)
Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător - A. Mardari

D E C I Z I E

20 martie 2025 municipiul Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru

Avînd în componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Marina Anton
Judecătorii: Constantin Roșca și Dorin Dulghieru

examinând în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul declarat de avocatul Leșan Nicolae în interesele Victoriei Scutelnic împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 13 noiembrie 2024, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Scutelnic Victoria împotriva lui *****, Cerap Iulian, Zabulica Olesea cu privire la declararea nulității actelor, -

C O N S T A T Ă:

Poziția instanței de fond:

1. La data de 20 decembrie 2019, Scutelnic Victoria s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui *****, Cerap Iulian, Zabulica Olesea cu privire la declararea nulității actelor juridice civile.
2. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 13 noiembrie 2024, s-a scos de pe rol cererea de chemare în judecată depusă de către Scutelnic Victoria împotriva lui *****, Cerap Iulian, Zabulica Olesea cu privire la declararea nulității actelor juridice civile, în temeiul art.267 lit.g) CPC.
3. S-au anulat măsurile de asigurare aplicate prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2021 sub formă de sechestru asupra apartamentului *****, nr.cadastral *****.
4. La data de 25.11.2024, avocatul Leșan Nicolae în interesele Victoriei Scutelnic a contestat cu recurs încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 13 noiembrie 2024, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate, cu restituirea cauzei pentru examinare în fond în aceiași instanță și în același complet de judecată.

Argumentele părților:

5. În motivarea cererii de recurs, s-a invocat că, recurentul nu este de acord cu încheierea contestată, pe care o consideră neîntemeiată și pasibilă casării.
6. Indică că, din materialele dosarului, se atestă cu certitudine faptul că, pentru

ședința de judecată din 13.11.2024, reprezentantul reclamantei Scutelnic Victoria, avocatul Leșan Nicolae, a solicitat amânarea ședinței de judecată din motivul neeliberării de către IP ”Cadastrul Bunurilor Imobile” a copiilor contractelor conform interpelării instanței de judecată. Totodată, solicitarea amânării ședinței de judecată depusă de avocatul Leșan Nicolae, a fost respinsă ca neîntemeiată.

7. Instanța de judecată considerând neîntemeiată solicitarea de amânare a ședinței de judecată depusă de avocatul Leșan Nicolae, a scos de pe rol cererea de chemare în judecată înaintată de Scutelnic Victoria către Cerap Fiodor, Cerap Iulian, Zabulica Olesea privind declararea nulității actelor juridice civile, ignorând astfel prevederile art.206 alin.(5) și (6) CPC.

8. Conform prevederii art.206 alin.(5), (6), neprezentarea în ședință de judecată a reprezentantului, sau a unui alt participant nu împiedică examinarea cauzei. La solicitarea întemeiată a participantului la proces, instanța poate amâna o singură dată judecarea cauzei în legătură cu neprezentarea motivată a reprezentantului acestuia. Absența nemotivată în ședință a reprezentantului, dacă aceasta a cauzat amânarea judecării cauzei, se sancționează cu amendă de până la 50 de unități convenționale. În această situație, instanța va obliga reprezentantul, la cererea separată a părții interesate, să repare prejudiciul cauzat prin amânarea procesului.

9. Totodată, prezența la judecată a avocatului Leșan Nicolae, nu schimbă situația or, anterior instanța a stabilit că, este imposibil de examinat cauza în lipsa actelor nulitatea căruia se solicită și care cu rea-credință nu sunt prezentate de către pârâți, deși aceștia dețin actele nominalizate. Astfel respingerea cererii de amânare este contrară depozițiilor anterioare ale instanței de judecată, nefiind întrunite condiții legale pentru atare soluție procesuală.

10. Or, acțiunea numită se învârte sub aspectul nulității actelor juridice civile, însă atât timp cât instituția publică în mod abuziv refuză eliberarea acestor acte, avocatul Leșan Nicolae, nu își poate expune clar poziția în cadrul instanței în lipsa cunoașterii contractelor pentru care se solicită a fi anulate, pentru care fapt a și fost depusă cererea de amânare.

11. Prin urmare, instanța de judecată observând că IP ”Cadastrul Bunurilor Imobile” acționează cu rea-credință și nu prezintă actele solicitate, pentru care avocatul Leșan Nicolae este în dificultate de a pleda și de a-și susține poziția în proces, urma în mod individual, în condițiile art.119 CPP, să ia măsurile corespunzătoare, inclusiv să pună la discuție aplicarea măsurilor procesuale de constrângere în privința instituției numite.

12. Consideră că, soluția instanței de fond privind scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată depusă de Scutelnic Victoria, este una incorectă, rezultată din aprecierea eronată a materialului probator și interpretarea eronată a normelor de drept material.

13. În conformitate cu art.267 lit.g) CPC, instanța judecătorească scoate cererea de

pe rol în cazul în care reclamantul citat legal nu s-a prezentat în ședința de judecată, nu a comunicat instanței motivele neprezentării sau motivele sînt considerate de instanță ca fiind neîntemeiate , sau nu a solicitat examinarea cauzei în absența sa.

14. Totodată, instituția scoaterii de pe rol, nu constituie în sine o sancțiune pentru reclamant, ci reprezintă un instrument de procedură care permite instanței să înceteze procesele pornite în cazurile în care dispare interesul reclamantului față de cauza examinată, pe când în cazul de față recurentul/reclamantul a mizat pe examinarea cât mai rapidă a cauzei.

15. Or, avocatul Leșan Nicolae, nu am manifestat dezinteres față de soarta dosarului, ci a depus o cerere de amânare pe motiv că IP ”Agenția Servicii Publice” nu a eliberat actele contestate, și anume Contractul de donație din 06.10.2014 și Contractul de vânzare-cumpărare din 07.11.2018, pentru că examinarea cauzei în lipsa acestor acte se face imposibilă.

16. Potrivit art.119 CPC, dacă în procesul de adunare a probelor apar dificultăți, instanța este obligată să contribuie la solicitarea părților și altor participanți la proces, la adunarea și prezentarea probelor necesare, cu excepția cazurilor în care instanța constată că cererea de reclamare a probelor este înaintată în mod întemeiat și cu scopul vădit de a tergiversa examinarea cauzei sau proba reclamată este în mod vădit lipsită de pertinență. Probele se prezintă în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare în termenul stabilit de instanță, dacă legea nu prevede altfel.

17. Mai mult decât atât, cauza este pusă pe rol din anul 2019 la cererea de chemare în judecată depusă de Scutelnic Victoria în contradictoriu cu Cerap Fiodor, Cerap Iulian, Zabulica Olesea privind declararea nulității actelor juridice civile.

18. Totodată, examinând materialele dosarului, se atestă că careva acte, încheieri judecătorești ce ar impune obligații părților să prezinte actele contestate, la materialele cauzei lipsesc, de asemenea lipsesc acte ce ar stabili termenii pentru executare, sau decăderea din dreptul de a prezenta proba.

19. Astfel, instanța de fond urma să contribuie la adunarea probelor necesare însă în mod neîntemeiat a dispus scoaterea cererii de pe rol, îngrădind astfel dreptul recurentei la justiție în condițiile art.20 Constituție și art.6 CEDO.

Verificarea termenului de declarare a recursului:

20. În conformitate cu prevederile art.425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

21. La caz, copia încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 13 noiembrie 2024, a fost expediată reprezentantului recurentului, avocatul Leșan Nicolae la data de 13.11.2024, prin intermediul poștei electronice /f.d.62, vol.II/, contestată cu recurs la data de 25.11.2024, astfel încît, Colegiul civil consideră că, recursul declarat de avocatul Leșan Nicolae în interesele Victoriei Scutelnic este depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de recurs:

22. Analizând argumentele invocate în cererea de recurs, în raport cu materialele

cauzei, Colegiul civil al Curţii de Apel Centru consideră recursul pasibil admiterii, cu casarea integrală a încheierii contestate și restituirea cauzei la rejudecare, reieșind din următoarele considerente.
23. În acord cu prevederile art.424 alin.(1) Cod de procedură civilă, curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.
24. În conformitate cu prevederile art.426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.
25. Potrivit art.427 lit.b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.
26. Potrivit dispozițiilor art.432 alin.(1) și (2) CPC, părțile şi alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.
27. Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanţa judecătorească: a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; c) a interpretat în mod eronat legea; d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.
28. Potrivit prevederilor art.267 lit.g) CPC, instanţa judecătorească scoate cererea de pe rol în cazul în care reclamantul citat legal nu s-a prezentat în ședință de judecată, nu a comunicat instanţei motivele neprezentării sau motivele sînt considerate de instanță ca fiind neîntemeiate, sau nu a solicitat examinarea cauzei în absența sa, iar pîrîtul nu solicită soluționarea cauzei în fond.
29. Așadar, Colegiul civil notează că, în ordinea instituită de norma precitată, scoaterea cererii de pe rol poate surveni doar în condițiile în care reclamantul citat legal nu s-a prezentat în ședință de judecată, nu a comunicat instanţei motivele neprezentării sau motivele sînt considerate de instanță ca fiind neîntemeiate, sau nu a solicitat examinarea cauzei în absența sa, iar pîrîtul nu solicită soluționarea cauzei în fond.
30. Potrivit dispozițiilor art.268 CPC, în cazul scoaterii cererii de pe rol, procesul se termină printr-o încheiere judecătorească. În ea instanţa indică modul de înlăturare a circumstanțelor specificate la art.267. Încheierea judecătorească privind scoaterea cererii de pe rol se supune recursului.
31. Conform prevederilor art.5 CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.
32. Conform prevederilor art.27 alin.(1) CPC, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecății, precum şi de a

dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare.
33. În conformitate cu art.32 alin.(1) CPC, nimeni nu poate fi lipsit, fără consimțământul său, de dreptul la judecarea cauzei sale de către o instanță sau de judecătorii în a căror competență cauza respectivă este dată prin lege, cu excepția cazurilor expres stabilite de prezentul cod.
34. În conformitate cu prevederile art.6 a CtEDO, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă şi imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărârea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei şi publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță atunci când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției.
35. În speță, Colegiul constată că, la data de 20 decembrie 2019, Scutelnic Victoria s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui *****, Cerap Iulian, Zabulica Olesea cu privire la declararea nulității actelor juridice civile.
36. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 13 noiembrie 2024, s-a scos de pe rol cererea de chemare în judecată depusă de către Scutelnic Victoria împotriva lui *****, Cerap Iulian, Zabulica Olesea cu privire la declararea nulității actelor juridice civile, în temeiul art.267 lit.g) CPC.
37. S-au anulat măsurile de asigurare aplicate prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2021 sub formă de sechestru asupra apartamentului *****, nr.cadastral *****.
38. Analizând minuțios lucrările dosarului, Colegiul consideră că, concluzia primei instanțe despre necesitatea scoaterii de pe rol a cererii de chemare în judecată contravine circumstanțelor cauzei stabilite în cadrul dezbaterilor judiciare.
39. Așadar, Colegiul notează că, din conținutul încheierii de scoatere de pe rol a cererii și procesului-verbal al ședinței de judecată, pentru a ajunge la concluzia de a scoate de pe rol acțiunea din speță, instanța de fond ar fi constatat ca neîntemeiate motivele de neprezentare în ședință de judecată a reprezentantului reclamantei, avocatul Leșan Nicolae și ca neîntemeiate motivele invocate pentru solicitarea amânării ședinței de judecată.
40. La caz, Colegiul a stabilit că, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din13.11.2024, s-a respins ca neîntemeiată cererea de amânarea ședinței de judecată depusă de reprezentantul reclamantei Scutelnic Victoria, avocatul Leșan Nicolae /f.d.57, vol.II/.
41. Totodată, Colegiul civil reține că, la data de 13.11.2024, avocatul Leșan Nicolae

în interesele reclamantei Victoria Scutelnic a depus o cerere de amânare a ședinței de judecată fixată pentru data de 13.11.2024, din motivul neeliberării de către IP ”Agenţia Servicii Publice” a copiilor contractelor.

42. În cererea de amânarea ședinței de judecată, s-a indicat că, potrivit interpelării Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 15.10.2024 adresată instituției publice Cadastrul Bunurilor Imobile, s-a solicitat eliberarea copiilor certificate a actelor juridice a căror nulitate se solicită, și anume contractul de donație nr.8694 din 06.11.2014 încheiat între Cerap Fiodor și Cerap Iulian și a contractului de vânzare-cumpărare nr.16364 din 07.11.2018 încheieta înter Cerap Iulian și Zabulica Olesea, ambele având ca obiect imobilul din ***** cu nr. cadastral *****.
43. Actele solicitate urmau a fi eliberate reprezentantului reclamantului Scutelnic Victoria, avocatul Leșan Nicolae, iar din motiv că, până în prezent avocatul Leșan Nicolae nu a primit răspuns de la IP ”Cadastrul Bunurilor Imobile”, a solicitat amânarea ședinței de judecată fixată pentru data de 13.11.2024 /f.d.55, vol.II/.
44. Conform art.119 alin.(1) CPC, probele se adună şi se prezintă de către părţi şi de alţi participanți la proces. Dacă în procesul de adunare a probelor apar dificultăţi, instanţa este obligată să contribuie, la solicitarea părţilor şi altor participanţi la proces, la adunarea şi prezentarea probelor necesare, cu excepţia cazurilor în care instanţa constată că cererea de reclamare a probelor este înaintată în mod neîntemeiat şi cu scopul vădit de a tergiversa examinarea cauzei sau proba reclamată este în mod vădit lipsită de pertinenţă. Probele se prezintă în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare în termenul stabilit de instanţă, dacă legea nu prevede altfel.
45. Potrivit art.119^1 CPC, (1) toate probele se prezintă, sub sancţiunea decăderii, în termenul stabilit de instanţa de judecată, în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, dacă legea nu prevede altfel. În cazul prezentării probelor contrar condiţiilor prevăzute de lege, judecătorul dispune restituirea acestora printr-o încheiere protocolară.
46. În circumstanțele expuse, Colegiul civil reține ca greșită concluzia instanței de fond cu privire la scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată în temeiul art.267 litr.g), or, în ordinea instituită de norma precitată, instanţa judecătorească scoate cererea de pe rol doar în condițiile în care reclamantul citat legal nu s-a prezentat în ședință de judecată, nu a comunicat instanţei motivele neprezentării sau motivele sînt considerate de instanță ca fiind neîntemeiate, sau nu a solicitat examinarea cauzei în absența sa, iar pîrîtul nu solicită soluționarea cauzei în fond.
47. Însă, la caz, reprezentatul recurentului/reclamant Scutelnic Victoria, avocatul Leșan Nicolae, nu a manifestat un dezinteres față de soarta dosarului, ultimul a depus cererea de amânare a ședinței de judecată din motivul neeliberării de către IP ”Agenţia Servicii Publice” a copiilor contractelor, în lipsa cărora examinarea cauzei se face imposibilă.
48. Totodată, în speță, instanța de fond nu a stabilit termeni pentru prezentarea

probelor solicitate prin scrisoarea expediată către ASP Departamentul Cadastrul /f.d.214, vol.II/.
49. În circumstanțele expuse, Colegiul atestă că, prima instanță greșit a dispus respingerea cererii de amânarea a ședinței de judecată ca fiind neîntemeiată și scoaterea cererii de pe rol în temeiul art.267 lit.g) CPC, or, drept motiv pentru solicitarea amânării ședinței de judecată a fost invocat neeliberării de către IP ”Agenţia Servicii Publice” a copiilor contractelor de donație nr.8694 din 06.11.2014 și a contractului de vânzare-cumpărare nr.16364 din 07.11.2018, iar examinarea cauzei în lipsa acestor acte se face imposibilă.
50. Astfel, Colegiul civil conchide că, instanţa de fond la emiterea încheierii din 13.11.2024 de scoatere de pe rol a cererii de chemare în judecată înaintată de Scutelnic Victoria împotriva lui *****, Cerap Iulian, Zabulica Olesea cu privire la declararea nulității actelor, nu a ținut cont de rolul instanței în vederea asigurării exercitării unor drepturi constante și corecte aplicate în egalitate față de părți, fapt ce impune de regulă soluționarea litigiului prin prisma principiilor contradictoriale, menite să asigure un echilibru între interesele părților și raporturile juridice în materie.
51. În astfel de circumstanțe, Colegiul civil conchide că, instanța de fond eronat a conchis de a scoate cererea reclamantului de pe rol, și pe cale de consecință consideră că acest exercițiu procesual aplicat de instanța de fond duce la lezarea accesului liber la justiție şi dreptul la un proces echitabil, garantat de art.20 din Constituția Republicii Moldova, cît şi art.6 CEDO.
52. La fel, Colegiul consideră necesar să sublinieze că, o eventuală hotărîre soldată cu neexaminarea fondului cauzei, precum și ținând cont de faptul că prezentul litigiu s-a aflat pe rolul primei instanțe din data de 20.12.2019, fără ca instanța să fi pronunțat o soluție asupra fondului cauzei, ar veni să afecteze esențial dreptul reclamantului la un proces echitabil garantat prin art.6 CEDO.
53. Reţinând obligația instanţei de a asigura preeminența dreptului în sensul definit de Constituție şi practica internațională, Colegiul constată că legislația națională instituie posibilitatea scoaterii de pe rol a cererii de chemare în judecată doar în cazurile expres prevăzute de lege şi, respectiv, instanțele de judecată nu sunt în drept de a aplica această sancțiune procedurală în cazul neîntrunirii cumulative a tuturor temeiurilor stabilite de Legea procedurală.
54. Colegiul reiterează că, potrivit principiului preeminenței dreptului, condiție *sine qua non* a unui proces echitabil în sensul art.6 al Convenție, pricinile civile se soluționează în temeiul Legii, potrivit regulilor stabilite la art.12 CPC. Or, admiterea de către instanță a altor principii de soluționare a pricinilor civile decît cele stabilite de Lege este contrară exigențelor de echitate a procesului, având drept consecință încălcarea drepturilor participanților la proces, art.art.9, 20, 22, 26 CPC.
55. Prin prisma acestor raționamente, ținând cont de faptul că, cererea de recurs este întemeiată, iar erorile comise de către instanța de fond nu pot fi corectate de către instanța de recurs, Colegiul ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa

încheierea recurată, cu restituirea cauzei pentru examinarea cauzei în fond în aceiași instanță și în același complet de judecată.
56. În conformitate cu prevederile art.427 lit.b), art.428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ, -

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de avocatul Leșan Nicolae în interesele Victoriei Scutelnic.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 13 noiembrie 2024, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Scutelnic Victoria împotriva lui *****, Cerap Iulian, Zabulica Olesea cu privire la declararea nulității actelor, cu restituirea cauzei pentru examinarea în fond în aceiași instanță și în același complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Marina Anton

Judecătorii: Constantin Roșca

Dorin Dulghieru